

לדבר שלקחים

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
4:38	4:56	4:58	4:58
5:53	5:54	5:52	5:55
ר"ת:	6:29		

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

לא לדחות ל-'מחר'

דבר ה'

טאקט השמימי בראיית חז"ל
המקובל רבי מנחם שמואל טייטלבוים

לחזור בתשובה, באותה שעה יאמר לו היצר, בעזרת ה' "מחר" נחזור בתשובה, הלא היום קשה עליך הדבר... וכך מפתה אותו היצר הרע, והאדם לא שם לב. ועל זה אמרו רבותינו "צא הלחם בעמלק" - "מחר", המלחמה שעושה היצר הרע שנקרא "עמלק", הוא שעל כל דבר, דרכו לומר לאדם תעשה "מחר"... ולכן צריך האדם "לצאת ולהלחם" בו, ולומר ליצר הרע להיפך, לך אשמע "מחר", ואני אעשה "היום"!

וזה שנאמר גם בהמשך הפרשה (שמות יט, י) וקדשתם היום ומחר, היינו שהיצר הרע אומר לאדם, תשמע לי רק "היום", "ומחר" תתחיל להתקדש וליך בדרך ה'... אולם האדם צריך לומר לו ליצר הרע, "וקדשתם היום ומחר" כלומר איני שומע לך, אלא אני מתקדש ולומד גם "היום", וגם "ומחר", ובכל יום ויום תמיד.

אם האריות ישמעו מוזיקה הם יתחילו לרקוד ומספרים על הגאון ר' שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל ראש ישיבת "קול תורה", שבילדותו למד בתלמוד תורה "עץ חיים" שהיה ליד תחנת המשטרה בשכונת מחנה יהודה, ובכותלי החצר עד היום חצובים בסלע שני אריות. אחד המלמדים בתלמוד תורה אמר להם בבדיחות הדעת, אם האריות הללו ישמעו מוזיקה, הם יתחילו לרקוד... הילדים בתמימותם הביאו מביתם כלי מוזיקה ושרו וניגנו, אך האריות אינם רוקדים... ועל כן באו בטענה על המלמד, שלא נתקיימו דבריו. השיב להם המלמד, אני אמרתי לכם אם הם "ישמעו" מוזיקה, אזי אכן תיכף ומיד הם יתחילו לרקוד, אבל הם לא "שומעים"...

ובזה יובן גם הענין כאן, שכשאומרים שצריך "לשמע", הכוונה היא לשמוע ולהבין, לקבל ולעשות מעשה ורק אז זוכים, ולא לשמוע שמיעת האוזן בלבד, וזו מעלתו של יתרו ש"שמע ובא"

ומיתרו נלמד גם אנו לא לפספס הזדמנויות שבאים אלינו, אם זה ללכת לשמוע תורה, שיש לעשות את הצעד הראשוני וללכת, אם זה לקום לתפילת שחרית בזמן, וכהנה מהמצוות המוטלות על כל יהודי, ופעמים שתופס את האדם התעוררות והתחזקות באותו דבר שנכשל בו, אך אל לו לאדם לאבד את ההזדמנות ולדחות אותה למחר, כי היצר יארום לנו מחר, ובימים המחרת יאמר לו גם מחר, וכך האדם חוזר ומתקרב ח"ו, לכן העצה הגדולה היא מיד כשמרגיש איזה התחזקות, ליישם אותה מיד ואפי' צעד קטן, וכך בעז"ה ימשיך ויצליח. שבת שלום.

ורבי אלעזר המודעי אומר, מתן תורה שמע ובא, כי למרות שעם ישראל שנעשו להם ניסים ביציאת מצרים ואמרו (שמות כד, ז) נעשה ונשמע, וקבלו עליהם את התורה כולה, עדיין (שבת פח. ה) היה הכרח לכפות עליהם אחר כך את ההר כגיגית, בכדי שלא יתחרטו ויחזרו בהם וכמו שכתבו התוספות (שם פח. ד"ה כפה). כל שכן יתרו, שהוא גוי מאומה אחרת ולא זכה לכל האמור, שעלול יותר להתחרט. ועל כן בא מיד להתחבר בקשר אמיץ עם משה וישראל, לשמוע ממנו את התורה, שאינה דומה שמיעה לראייה, כדי שיוכל להתגבר על כוחות הרע המסנוורים את העיניים, וכך ישמור על אמונתו ויתעלה בתורה.

רק יתרו שמע והסיק מסקנות

מעשה מובן הכתוב "וישמע יתרו", והרי כולם שמעו את כל הנסים שעשה הקדוש ברוך הוא לישראל, ולא רק יתרו שמע, ואם כן מדוע רק על יתרו נאמר "וישמע יתרו"? אלא כל ענין השמיעה כאן היא, שיתרו שמע ובא, הסיק מסקנות ממה ששמע ובה להתחבר לעם ישראל ולקיים את המצוות, בעוד שאחרים ששמעו, לא הסיקו מסקנות. והוא כמו שאמרנו שרק יתרו ידע "לשמע", שעל ידי ששמע נכנסו הדברים אל ליבו, ובא לראות את הדברים מקרוב, וכך זכה להדבק בקדוש ברוך הוא ובעם ישראל.

וכן מצאנו מבואר במדרש (שמות רבה פרשה א' ס' ל"ב) שיתרו היה אבי אבות הטומאה, והיה חשוב מאוד אצל אומות העולם, שהיה כהן מדין וראש עובדי העבודה זרה של כל העולם, והיה בקי בכל סוגי העבודה זרה, בכוכבים ובמזלות וכו', והיה אחד מגדולי היועצים של פרעה, וכשראה שהכל הבל הבלים, עזב הכל. בגלל זאת כל אנשי מדין וכל אומות העולם נידו אותו, ונאלצו בנותיו לרעות את הצאן בעצמן, כי שוב אף אחד לא רצה להיות שכירו ובמחיצתו. וכשמע את כל הניסים והנפלאות שעשה ה' יתברך לעמ"י החליט בלבו לבוא ולהתחבר לעמ"י וידע יתרו, שאם לא יבא עתה מיד להתחבר עם משה ובני ישראל, השטן כדרכו ידחה אותו עוד יום, ועוד יום, ועוד שבוע וכו', עד שלבסוף יפסיד את העולם הזה והעולם הבא. לכן מיד עזב הכל ובה, ולא נתן ליצר הרע, הוא השטן למשול בו.

בעזרת ה' - 'מחר' נחזור בתשובה

והנה דבר זה נמצא גם אצל כל בן אדם, שכשיש לו התעוררות של תשובה ומעשים טובים, ורוצה

בפרשתנו "וישמע יתרו כהן מדין את אשר עשה ה' למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים".

נחלקו התנאים במסכת זבחים (קטז.) מה שמועה שמע יתרו שגרם לו לבא אל בני ישראל? ר' יהושע אומר מלחמת עמלק שמע ובה, ר' אלעזר אומר קריעת ים-סוף שמע ובה, ר' אליעזר אומר קריעת ים-סוף שמע ובה.

אמנם הדבר צריך ביאור במה חולקים התנאים, הלא בודאי שיתרו שמע את שלושתם, שהרי כולם נעשו בפרסום גדול מאוד. קריעת ים-סוף, כמו שנאמר (שמות טו, יד) שמעו עמים ירגזון וכו', ואמרו במכילתא דרשב"י (פ"ד פס' כ"א) שכל מים שבעולם נחלקו, וכן במתן תורה היה הקול נשמע מסוף העולם ועד סופו, וכמו שאמרו חז"ל במסכת זבחים (קטז. ה"ל). ואף מלחמת עמלק, נעשתה בפרסום גדול, וכמו שאמרו במדרש תנחומא (דברים כי תצא ס' ט') שכל כוונתו של עמלק בבואו להלחם בישראל, היה להוציא את הפחד שפחדו אומות העולם מעם ישראל, בהראותו להם כי הנה ניתן להלחם בעם ישראל, ואם כן כולם שמעו את הדברים הללו. ומעתה צריך ביאור במה נחלקו התנאים?

יתרו יכל להתגייר ולהישאר בארצו!

ויראה לומר, כי מחלוקתם היא מה גרם ליתרו ש"בא", כלומר איזו שמועה גרמה לו לעשות את הצעד הגדול לבא אל משה אל המדבר, שהרי היה יכול יתרו להתגייר ולהישאר בארצו? רבי יהושע אומר שמעות מלחמת עמלק גרמה זאת, כי הבין יתרו, שאחרי הנס הגדול הזה של קריעת ים-סוף, שבודאי גם עמלק בשמעו זאת, נפלה עליו אימתה ופחד, ועל כל זאת, אחר כך התקררה דעתו ויצא להלחם בישראל. על כן פחד יתרו שלא יקרה גם לו כן, שיתקרר ויחזור לסורו, והבין שהוא מוכרח להיות עם ישראל ומשה, כי רק אז יוכל לשמור על עצמו שלא יתקרר חס ושלום.

אמנם רבי אליעזר אומר, קריעת ים-סוף, מפני שידוע כי אמרו חז"ל בגמ' (סוטה ב.) שקשה זיווגו של אדם כקריעת ים-סוף, ואם איש ואשה, שהם מעם אחד, בני דת אחת, קשה כל כך זיווגם, כל שכן יתרו, שהוא מעם אחר ודת אחרת, שקשה זיווגו עם בני ישראל. ועל כן עליו לעשות צעד גדול, ולבוא למשה בפועל ממש, כדי להיכנס תחת כנפי השכינה.

נח האם בחינוך הילדים

"כה תאמר לבית יעקב וְתגיד לבני ישׂאל" (יט, ג)

כה תאמר לבית יעקב, אלו הנשים כה תאמר בלשון הקודש. כה תאמר, בנחת, וצויה לדבר אל הנשים תחילה ללמדן מוסר ודרך ארץ וכו' להמשיך לבן אל התורה והמצוות וכו', ועוד שהאשה הטובה היא סיבה לתורה שהיא יכולה להמשיך את בנה לבית המדרש לפי שהיא מצויה בבית, והיא מרחמת עליו בכמה מיני געגועין כדי להמשיך אותו אחר לימוד התורה מנעוריו וגם כי יזקין לא יסור ממנה (רבנו בחיי).

א. ולכך ראוייה האשה להתפלל אל השי"ת בשעת הדלקת הנר של שבת - שהיא מצוה מוטלת עליה, שיתן לה ה' בנים מאירים בתורה, כי התפילה יותר נשמעת בשעת עשיית המצוה, ובזכות נר שבת שהוא אור, תזכה לבנים בעלי תורה הנקראת אור (שם).

ב. ובענין זה של תפילת האם על חינוך ילדיה והצלחתם בחיים, צריך לידע שגדול כח הנשים יותר מהגברים בדבקות בהשם יתברך, ובקבלת התפילה שלהן וכמו שהאריך בזה בספר דברי יעקב (עמוד תתרטא).

מצות האמונה בנאולה העתידה

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עַבְדִּים" (כ, ב)

כשם שיש לנו להאמין שהוציאנו ממצרים דכתיב אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, ועל כרחין, מאחר שהוא דיבור [כלומר אנכי ה' אלקיך הוא אחד מעשרה הדברות וכל הדברות הם ציונים, כמו כן אנכי הוא צווי - הגהות הר"פ] הכי קאמר, כשם שאני רוצה שתאמינו בי שאני הוצאתי אתכם, כך אני רוצה שתאמינו בי שאני ה' אלקיכם ואני עתיד לקבץ אתכם ולהשיעכם וכו', כדכתיב בפרשת נצבים (ל, א) "ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה" (סמ"ק סימן א).

א. למדונו חז"ל (שבת דף לג ע"א) שאחד מן השאלות שאדם נשאל לאחר מיתתו בשעת דינו היא "ציפית לישועה", הרי שחובתנו היא, ובכל תפילה אנחנו אומרים כי לישועתך קוינו וציפינו כל היום, וכיצד נאמר ולא נקיים חס ושלום. ב. גדולי ישראל וחכמיהם המתינו ממש בכל רגע לביאת המשיח וגאולת ישראל, ומהם שקנו בגדים מיוחדים ואחד מגדולי החכמים שרצו ואמרו לו "הוא הגיע" מיד רץ ללבוש בגדי חג כי היה ודאי לו שהתכוונו למשיח, בעוד שהגיע אחד מקרוביו, ורואים מזה את ההמתנה ממש למשיח.

מצות גמילות חסדים

"וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ יִלְכוּ בָּהּ וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן" (ית, כ)

והודעת להם את הדרך זו גמילות חסדים (בבא מציעא דף ל ע"ב), גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה, צדקה בממונו, גמילות חסדים בין בגופו בין בממונו, צדקה לעניים, גמילות חסדים בין לעניים בין לעשירים, צדקה לחיים, גמילות חסדים בין לחיים בין למתים, (סוכה מט ע"א).

א. גמילות חסדים אינה דווקא הלואה שמלוה ממון לחבירו אלא כולל כל עניני הטוב שאדם עושה חסד ומטיב לחבירו בחינם ונכלל בזה הכנסת אורחים, שמחת חתן וכלה, ביקור חולים לוימת ניחום אבלים וכו'.

ב. אמרו רבותינו (סנהדרין צח ע"ב) מה יעשה אדם וינצל מחבלי משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים.

ג. מצוה להשאיל כליו ושאר חפציו כי הכל ממידת החסד הוא שהקב"ה חפץ בו כדכתיב (מכה ז, יח) "כי חפץ חסד הוא", ובחסד כלול כל ענין שהאדם יכול להטיב בזה לחברו (אהבת חסד ח"א פ"א אות ב).

ביטול כל המקטרגים

"וְיִשְׁמַע יְתֵרוֹ כְּהֵן מְדִיָּן" (יה, א)

"וישמע יתרו כהן" סופי תיבות "עון". שהנה יש ארבעה מקטרגים ואלו שמותם: עון, משחית, אף, חמה, וכמו שנאמר (תהלים עה, לח) והוא רחום יכפר "עון" ולא "ישחית" והרבה להשיב "אפו" ולא יעיר כל "חמתו". ויתרו על ידי שהתגייה, ביטל את הכח של המקטרג שנקרא "עון".

אך עדיין נשארו עוד שלשה מקטרגים, ומי ביטל אותם? משה אהרן וחור, שראשי תיבות שלהם הוא "מאח", שהוא ראשי תיבות של שמות המקטרגים משחית אף חמה.

ומרים הנביאה עשתה תיקון כנגד הסופי תיבות של המקטרגים האלה, משחית אף חמה שהם תפ"ה מחנות הקליפה, ות"ף בגימטריא לילית, ומרים הכניעה אותם, וכך הם נתבטלו לגמרי. וזה נרמז במה שנאמר אחרי קריעת ים סוף (שמות טו, כ) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את "התף" בידה, "התף", מכון כנגד הסופי תיבות של חמה משחית אף, שמרים הנביאה הכניעה אותם. וכל זה נעשה עד חטא העגל, שאז חזרו הכוחות של אותם מקטרגים (דרש יהודה).

שמותיו של הר סיני

"בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינַי" (יט, א)

בגמ' שבת (טפ) איתא "אמר ר' יוסי בר' חנינא ה' שמות יש לו. מדבר צין (במדבר יג, כא ועי' תוס' שם), שנצטוו ישראל עליו. מדבר קדש (תהלים כט, ח), שנתקדשו ישראל עליו. מדבר קדמות (דברים ב, כו), שנתנה קדומה עליו. מדבר פארן (במדבר יב, יב), שפרו ורבו עליה ישראל. מדבר סיני (כאן), שירדה שגאה לעכו"ם עליו. ומה שמו, חורב שמו. ופליגא דר' אבהו דא"ר אבהו, הר סיני שמו, ולמה נקרא הר חורב שירדה חורבה לעכו"ם עליו".

אף בשעת לחץ ילמדו תורה

בקובץ כרם שלמה הביא בשם הרב הקדוש רבי שמשון מאוסטרופולי זצ"ל שכתב בשם רבנו האר"י ז"ל שביאר, שהטעם שהתורה ניתנה לישראל על "הר חורב" (שמות לג, ו) הוא בכדי שעם ישראל יתעסקו בתורה אפילו בשעת "חרב", דהיינו גם אם יש מצב של לחם צר ומים לחץ, יקבלו קדושה עליהם כי הוא קדוש ממש. עד כאן מאר"י החי. אולם סיום דבריו צריכים ביאור.

והנה בספר מגלה עמוקות (כאן) כתב על כך וזה לשונו: ועל ענין "קדושה ממש" אינו דבר פשוט, כי אם למעלה משכלנו, עד ביאת מורה לצדק. אבל כתב רבנו שמשון שבאמת ביאורו פשוט, כיון ש"הר חורב" עולה בגימטריא "קדושה", ואם כן סיום דברי האר"י "לקבל קדושה עליהם", היינו בלימוד התורה בלחם צר, "כי הוא קדוש ממש" היינו כיון ש"הר חורב" עולה בגימטריא "קדושה" בדיוק, והדברים נפלאים.

עם ישראל בהר סיני זכו לענוה והתרחקו מהמחלוקת

"וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וְכו' וַיַּחֲזֵק שָׁם יִשְׂרָאֵל" (יט, ב)

כתב הרב חיד"א בספרו נחל קדומים (כאן, יתרו אות י"ד), "ויסעו מרפידים", הכוונה כמו שאמרו רבותינו ז"ל (כלי יקר כאן) שעד עתה היו ישראל במחלוקת, ועתה נסעו "מרפידים", קרי ביה "פרידים", שנסעו "ונפרדו" מהמחלוקת. ולכן ממשך הפסוק "ויחזק שם ישראל", כאיש אחד (מכילתא מסכתא דבחדוש פרשה א'). ובאו בחדש סיון, המסמל לענוה, וכמו שתראה ש"סיון" עם הכולל, עולה בגימטריא "ענוה". "נגד ההר" היינו הר "סיני", וגם הוא "סיני" בגימטריא "ענוה". וכונודע מה שאמרו חז"ל בגמ' (מגילה כט) שהניח הקדוש ברוך הוא כל ההרים ובחר בהר סיני שהוא ענו ושפל. ובראות זאת כל ישראל, לכן בבואם נגד ההר נעשו ענוים.

סגולות לפרנסה (ג)

קלה לאדם, כי בודאי התועלת שלה תלויה בכוונת הלב, שיהיה מכוין באמירת המזמור להבין בלבבו מה שמוציא מפיו, ולא סגי באמירה בלבד. גם עוד תלוי בזה ענין האמונה כשאומר פותח את ידיך ומשביע לכל חיי צרון, צריך שיהא מאמין באמת שכל הפרנסה באה בהשגחתו יתברך.

יב. טוב לומר במוציא שבת ק"ל פעמים "אלהינו הנביא זכור לטוב" ומועיל לפרנסה. (ודע כי יש כוונות גדולות באמירת אלהינו הנביא זכור לטוב...עיי"ש) (תורה לשמה סימן תקס"א).
יג. לפרוע חובות מהרה: כל האומר תהלה לדוד בכל יום, מובטח לו שהוא בן העולם הבא. דע כי הסגולה הזאת אינה

יא. סגולה לעשירי, להיות סנדק, ועיקר הסגולה לעשירות, הוא כשהסנדק גם מקדש על היין ואומר ברכת 'אשר קידש'.

עם סגולה

סגולות מועילות מן הקדושת
מוטטטט

על הצדיקים

מתורגמן ומעשיר של צדיקים
כפי שסופר בפרו"ר שלישי

רבי ניסים פרץ – כ"ח שבט

מעשה ניסים

קווים לדמותו המאירה ולעבודת ה' הנפלאה של הצדיק המקובל רבי ניסים פרץ זצ"ל, נשיא מוסדות "בית א-ל". דמות פלאית הייתה דמותו של רבי ניסים, וברוחו הגדולה ובשאיפתו היוקדת והטהורה הצליל למזג את הווי העולם הישיבתי, את רום עומקה של תורת הקבלה, את יסודות החסידות ונושאי דגלה ואת רוחם של חכמי ספרד, וליצור מכל אלו מהלך עקבי ושיטתי בעבודת הקודש היום יומית. נשמתו הטהורה חוצבה ונשלחה מהיכלות טמירים ונשגבים בעולמות העליונים היישר אל דורנו, דור אחרית הימים, כדי להנחיל וללמד את העם תורה ודעת, לאמץ ברכיים כושלות ולהחיות רוח שפלים. ואכן, בסייעתא דשמיא עצומה, זכה ואימץ אל לוח ליבו יהודים רבים ורומם אותם שלב אחר שלב עד לפסגת ההר.

אוזן קשבת

כל עוד הנר דולק, עד ערוב ימיו ממש, המשיך רבי ניסים בהפצת תורה ויראת שמיים טהורה: הקהיל קהילות, החיה נפשות והאיר לבבות. כל נדא ומר נפש הפך לידידו האישי, לא ידידות מן השפה ולחוץ, אלא ידידות כנה ואמיתית, אהבת נפש שהשתקפה גם מפניו הקורנות ומדיבורו הלבבי. מטבע הדברים, סביב דמותו המאירה התהלכו גם נערים שהיו בשלבים שונים של "נשירה" רוחנית. רבי ניסים לא היה מחלק להם גמרות, אלא כרטיסי "טלכרט". נערים שהעולם נוהג לכנותם "זרוקים" התקבלו אל מעונו כנסיכי אצולה וזכו ליחס של בן מלך. הם נהגו להתקשר אליו מטלפונים ציבוריים, וניתן היה לראות אותו משוחח במשך שעות עם ילדי רוחו, מחזק את רוחם, מעודד אותם, מזרים להם אור בנשמה ומעלה אותם בעבודות של אהבה חזרה אל דרך המלך. ואכן, לאחר פטירתו צעדו אחר מיטתו נערים ומתבגרים רבים, "נושרים" לשעבר, שרבי ניסים קירבם לתורה ברוב חוכמתו הנפלאה.

קבלת הייסורים באהבה

ייסורים רבים היו מנת חלקו, וגם אותם קיבל באהבה רבה ובשמחה עצומה. לא פעם העיד על תקופת ימי מחלתו שהיא התקופה המאירה ביותר בימי חייו, ועל ידה הגיע לדרגות ולהשגות שלא ידע לפניה. ואפילו כאשר ביקשו המקובלים לערוך תיקון ולהעביר את החולי על ראשם של שונאי ישראל, סירב בתוקף ואמר: "למה שגוי יזכה לכל ההארות האלו?" העולם בעיני רוחו היה קצר מדי, להט שולו היה יוקד מדי וחובותיו כלפי יוצרו היו עצומות מכדי לבזבז את זמנו לדברים אחרים מלבד עשיית רצון קונו. ואכן, גם במצבים הכי קשים ובחולאים מפרכים ניצב על עומדו ועבד את בוראו בכל נפשו ומאודו, וכפי המסופר, לאורך כל תקופת מחלתו הקשה לא ויתר אפילו על מנהג אחד או חומרה אחת!

"ותשחק ליום אחרון"

"כשהאדם יודע ומציב לעצמו את 'היום האחרון', היינו את התכלית והסוף, הוא צוחק על כל ענייני עולם הזה, והם אינם יכולים להפריד אותו מדביקותו בה' יתברך. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה - בוז יבזו לו". מילים אלו כתב רבינו בעצמו, אך נראה שיש בהן גם סיכום של 65 שנה של תורה, יראת שמיים, קדושה וענווה שהיו מנת חלקו. בתאריך כ"ח שבט תשע"ב נתבקש רבינו לשייבה של מעלה ונטמן בבית העלמין בבני ברק. זכותו תגן עלינו, אמן.

האם יש איסור יחוד איתה?

תשובה: זקן שתש כוחו ביותר יש להקל ביחוד עם גויה (שו"ת אגרות משה ח"ד סי' סה' אות י, שו"ת ציץ אליעזר ח"ז סי' מו) ויש בזה עוד פרטים וצריך לעשות שאלת חכם, וכל מקרה לגופו.

שאלה: האם יש איסור יחוד עם אמה חורגת או עם חמותי?

תשובה: כל האסורים על האדם בין איסור לאו או איסור עשה אסור להתיחד עימם (שו"ע אבהע"ז סי' כב סעי' א וסימן טו ע"ש).

שאלה: האם יש איסור לסבא להתיחד עם הנכדה שלו, או לסבתא עם הנכדה שלה?

תשובה: אין איסור לסבא להתיחד עם נכדה או נינה שלו עד סוף הדורות וכן להיפך (פת"ש סי' כב ס"ב, בא"ח בספרו עוד יוסף חי פרשת שופטים ס"ג).

שאלה: האם יש איסור יחוד במעלית?

תשובה: מעלית שבכל קומה יוכלה להעצר ע"י אדם מבחוץ שהזמין את המעלית, אין בזה איסור יחוד (בשו"ת חלקת יעקב ח"ב סי' יד ובשו"ת ציץ אליעזר ח"ו עמ' רכט).

[הרבנים המשיבים: הרב שלמה חיים אלימלך שליט"א]

שו"ת מבית ההוראה

שאלות שהתקבלו בבית ההוראה של ישיבתנו הקדושה

שאלה: הייתי בשמחה משפחתית, וקרובת משפחה אחת ביקשה שאני יחזיר אותה לביתה, האם יש לחוש בזה לאיסור יחוד?

תשובה: ביחוד ברכב תלוי במציאות אם הנסיעה במקום חשוך שאין רכב רואה את מה שקורה ברכב שלידידו [או מחמת החושך או מחמת שהיום סוער וגשום] הרי"ז יחוד ואינו תלוי אם הנסיעה ביום או בלילה, אלא כל שיש עוברים ושבים כל פרק זמן סביר, הרואים מה שנעשה ברכב אי"ז יחוד (היחוד למעשה סי' כב ה"ה).

שאלה: אני עובד כצבע, פעמים שמזדמן לי עבודה בבית של זקנה, האם יש איסור יחוד עם אשה זקנה?

תשובה: כתב השו"ע (אהע"ז סי' כב סעי' א) אסור להתייחד עם העריות הוא בין ילדה (צעירה) בין זקנה ואפילו עם אשה כעורה ומוכת שחין עכ"ל.

שאלה: אני אדם זקן, הזקוק לעוזרת פיליפינית,

לקבל מושג

ביאר מושגים מעולם הח"ן

מסירת מודעה

נודע כי החטא של פגם היסוד מוליד מזיקים וכמו שכתב בשער הכוונות (דרושי הלילה דרוש ז) וז"ל: דע שבכל עבירות שבתורה אפי' החמורות אין בהם מי שמוליד מזיקין ממש כמו הפוגם ביסוד (ש"ל) כמשי"ת כי אפי' הבא על כל העריות שבתורה נולדים משם ממזרים גופניים בעוה"ז, והאמת הוא שמי שעובר שאר עבירות מתלבשין בו המזיקין ונעשים קטגורים עליו, אבל הפוגם ביסוד עונשו גדול לאין קץ. הלא תראה מה שהפליגו בזו' במקומות רבים ובפרט ב'פ' יוחי שאמרו שכל העבירות תליין בתיובתא לבד ממוצי' שז"ל דלית ליה תיובתא בר בטורח סגי ויתיר ולא חזי אפי' מלכא לעלמין כו' ע"ש. וכבר כתבנו שיעיקר התיקון להמית את אותם המזיקים הוא על ידי שאדם קורא קריאת שמע על מיטתו שמבואר בזהר הקדוש כי בכל קריאת שמע יכול האדם להרוג עד אלף ומאה ועשרים וחמש מזיקים הכל לפי עוצם כוונתו. אמנם עתה באנו לבאר כי פעמים שהאדם לא זכה להרוג מזיקים אלו, וכאשר האדם מסתלק לבית עולמו אותם המזיקים רואים אותו כמו אבא שלהם שממנו הם נולדו ועל כן הם רצים אחר מיטתו ורוצים ליהנות ממנו באמרו "אתה אבינו" וזה חרפה ובוזין וצער גדול לאדם כי

ממנו תקוותם רח"ל. ומטעם זה נהגו להחרים שלא יצא זרעו של האדם אחר מיטתו.

בספר אהל משה (אות קטו) ביאר את הכתוב בתהילים "כי לא במותו יקח הכל לא ירד אחריו כבודו" דלכאורה יש להקשות דמשמע שלא יקח הכל אבל מקצת הוא לוקח וכיצד יתכן, ועל פי מה שביארנו כתב כי כידוע בפסוק כתוב יוצר אור ובורא רע, ובתפילה אנו אמרים במקום בורא "רע", בורא את "הכל", נמצא שהכל הוא במקום לומר רע וזהו שאמר דוד המלך לא במותו יקח הכל דהיינו שאינו לוקח איתו אחר מיטתו את 'הכל' שהוא בחינת הקרי הנקרא רע, וזה על ידי שלא ירד אחריו כבודו היינו שזרעו הנשאר בחיים שהם כבודו אינו יורד אחריו ללוותו. לסיבה זו נהגו ישראל בתיקון השובב"ם למסור מודעה על אותם המזיקים להחריםם לבל יגעו באדם עצמו ולא ילכו אותו לקברו ושלא יהיה להם רשות לגנוע בו ובנפשו בשום אופן שבועלם.

והואיל וכבר עסוקים במודעה על שעת פטירת האדם, נודע מה שאמרו בספרים הקדושים כי בשעת פטירת האדם היצר הרע עומד ומנסה לפתותו בלשון חלקלקה, "לך עבוד אלהים אחרים ובה יערב לך והקל מעליך עול יסורי המיתה", ולפעמים האדם מרוב צערו יכול חלילה להיכשל ולהתפתות אחריו, על כן נהגו להוסיף במודעה זו עוד מודעה לבטל כל מחשבה זרה ופגומה שאין אנו חפצים כלל בלתי בהשי"ת לבדו, ומוסרים עצמנו להשי"ת בכל חלקי נרנח"י שלנו, וכל דבר שנעשה נגד מודעה זו יהיה הכל בטל ומבוטל וכדבר שאין בו ממש [והוא מהשבט מוסר].

נס ההצלה של האחים פרחי

מעשה נורא אירע לפני זמן ונתפרסם לאחרונה על ידי בעלי המעשה האחים פרחי וכך היו דבריהם, ברשותנו חנות תכשיטים גדולה בויליאמסבורג, הכל החל בליל שבת, עת אנו טועדים סעודת שבת, צילצל הטלפון ולא הירפה, אולם אנו כמונבן לא ענינו לטלפון, עד שהמתקשר השאיר הודעה במזכירה האלקטרונית שנשמעה ברחבי הבית, "הכספת שלכם פתוחה, עליכם להתייצב מיד בשערי החנות". היתה זו הודעת חברת השמירה שזיהה פעילות חשודה בחנות התכשיטים שבבעלותינו. הדבר עורר בנו חלחלה ורעדה, היות ובכספת זו היו מונחים אוצרות הזהב שלנו וגם של אחרים, ומה יהיה עתה? מיד אמר אחי אלברס, שמע נא, יום שבת היום, ולא אחלל את השבת, ולא אלך לחנות, ה' נתן וה' לקח, יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם. אמרתי לו, גם אני לא אחלל את השבת. וניגשנו לסעודת השבת כאילו לא אירע מאומה. גם כשחברת השמירה שבה והשאירה הודעה שניה בשבת בבוקר, לא שמנו לב לכך, והמשכנו בסדר יום השבת כרגיל, תפילות וסעודות...

במוצאי שבת זירזו אותנו בני המשפחה, שנלך לבדוק מה נעשה ונשמע בחנותנו. החשנו פעמינו והגענו לשערי החנות בשעה 11:00 בלילה, ואכן, מיד נגלה לעינינו שוד ושבר, החלונות פרוצים היו, ושעוני הזהב ושאר תכשיטים אינם בנמצא, את הכל לקחו ובזזו גנבים שפלים. אמרתי לאחי, עתה אנכנס לחדר הפנימי לבדוק מה נעשה בכספת, שם היה עיקר הכסף, ברוך ה' יש לי לב חזק ואינני מפחד להיכנס שמה, ואתה תמתין לי בחוץ, ותקרא פרקי שיר המעלות... נכנסתי לחדר הפנימי כשכולי רועד מפחד, חיל ורעדה יאחזו, וברוך ה' ראיתי שהכספת נעולה. מיד קראתי בקול גדול, שמע נא אחי היקר, הכספת נשארה בשלמותה. אך שמה פתחו הגנבים

את הכספת דרך חדר השכנים, ועל כן אפתח את הכספת ואבדוק מיד את תכולתה. ידי רעדו וכל גופי הזיע מרוב פחד, עד שכמעט ששכחתי את קוד המנג'ול, אבל ברוך ה' אחרי 10 דקות הצלחתי לפתוח את הכספת וראיתי שהכל שוכן ומונח בשלום על משכבו, על כן נעלתי אותה מיד.

באותו רגע הגיעו שוטרים, וגערו בנו מה אתם עושים כאן באמצע הלילה, אמרנו להם שאנחנו בעלי החנות, וכך וכך היה המעשה. ניגש אלי המפקד ושאל, ומדוע לא באתם הנה אתמול בלילה? אמרנו לו, יום שבתון אין לשכוח, אתמול היה אצלנו שבת, בו נשבות מכל מלאכה, ולא נחלל אותה אפילו במקום הפסד מרובה... שאל אותי השוטר, היש לך סולם בחנות? אמרתי הן. אמר לי, ניסים גדולים היו מנת חלקכם, עתה תעלה לגג ותראה במוחש את נס הצלתכם. עשיתי כמצוותו, ושם מצאתי שק מלא בכלי זיין, אקדח וכדורים... הסביר לו השוטר, הגנבים פרצו לחנות ומיד עלו לגג אשר מעל הכספת, כשכוונתם להמתין שתבואו לחנות מחמת קריאת חברת השמירה, ובוודאי כשתכנסו תמהרו לפתוח את הכספת לבדוק את תכולתה, וברגע שהכספת תהיה פתוחה, תיכנסו לירות עליכם ולהורגכם על אתה, וממילא כל תכולת הכספת שנפתחה, תיפול לידיהם כפרי בשל, לקיים מה שנאמר "הרצחת וגם ירשת"...

אמנם הרוצחים המתינו לכם עד בוש, מהשעה 9 בלילה למשך כל הלילה, וכאשר הורה השען על 6 לפנות בוקר, ולא באתם, התייאשו ושבו לביתם כשהם נוטלים את אשר מצאו בחנות. אילו באתם אתמול בלילה, הן הייתם עושים כמעשיכם עתה, תחילה פותחים ובודקים את תכולת הכספת, והם היו יורים עליכם על אתה, והייתם נופחים את נשמתכם באותו רגע. בזכות השבת ניצלם ממוות וודאי, לחיים טובים ולשלום...

סיפור מרתק בענין הדלקת נרות התרחש בתל אביב

בשכונה בה התגורר האב"ד הגאון רבי יחיאל וילנסקי זצ"ל, בביתה של אחת המשפחות החילוניות בשכונה, החלו לפתע להדליק נרות שבת, וזמנמה לאחר מכן, סיפרה עקרת-הבית כיצד קרה הדבר ומה עורר אותה לשנות את הדרך:

"פעם אחת עמדתי בחלון ביתי, וצפיתי בעוברים ושבים המהלכים ברחוב. היה זה ערב שבת, והנה אני נתקלת בדמותו מעוררת-הכבוד של הרב. לא יכולתי לגרוע את עיניי ממנו, כי הוא הזכיר לי במהותו ובצורתו את העיירה ממנה באתי ואת חיי התורה שפיעמו שם בכל עוז.

"כך נמשך הדבר במשך כמה שבועות. מדי ערב שבת הקפדתי לעמוד ליד החלון כשהרב יצא מהבית, והבטתי בו בהערצה גדולה. עד שבערב-שבת אחד החלטתי, שברגע שאבחין בדמותו של הרב היוצא את ביתו, אדליק נרות שבת."

הדברים הגיעו לאוזניו של הגר"י וילנסקי וגרמו לו לזעזוע נורא! 'אני הרי מתפלל מנחה בשעות הצהריות, ולכן אין לי כל סיבה לצאת מהבית אלא סמוך לשקיעה, ואולי גם

אחריה, ובגללי עלולה האשה לחלל שבת. ומאז הקפיד לצאת בשעה מוקדמת.

כשהגיע הגר"י וילנסקי לשיכון החילוני בתל אביב, כינס את השכנים בבנין שלו, ואמר להם שאין לו כל ענין להתערב בעסקיהם ובעסקי הבנין. "אבל", הוסיף, "כיוון שאני משלם את מיסי וועד הבית, יש לי בקשה מכם: אנא, אל תפעילו את הממטרות של הגינה בשבת- קודש!". השכנים הסכימו.

זה התחיל בשבת ועבר לשנת השמיטה, כאשר כל השכנים הסכימו פה אחד להתנהג לפי ההלכה, והגנן של הבית היה נכנס לביתו של הרב, לשאול אותו כיצד לבצע את הפעולות המותרות.

זה שכרו של יהודי העושה כל מעשיו לשם שמים, שלבסוף שם שמים מתאהב על ידו, וכל אויביו ישלימו איתו ויעשו את רצונו וימלאו כל חפצו ובקשתו. עד כדי כך, שכאשר היה עובר בשבת ברחובות השכונה, היו העוברים והשבים משליכים את הסיגריות, ומשתדלים שלא לחלל שבת בקרבתו (מתוך הספר שבת בשמחה, בעריכת הרב משה מיכאל צורן).

להלן זמני תעניות השובבי"ם בישיבתנו לשנת התשפ"ד

תיקון היסוד	1
יום חמישי כ"ג טבת (4.1) בשעה 12:30 בדיוק	
תיקון	2
יום שני כ"ז טבת (8.1) בשעה 12:30 בדיוק (יטבול ביום התענית תשע טבילות במים קרים נגד תשע נחלי המלכות)	
תיקון	3
יום שני ה' שבט (15.1) בשעה 12:30 בדיוק	
תענית דיבור	4
יום שלישי ו' שבט (16.1) בשעה 8:00 בדיוק	
הילולת הרש"ש	5
יום חמישי ח' שבט (18.1) בשעה 18:00	
תיקון היסוד ופגם העיניים	6
יום שני י"ב שבט (22.1) בשעה 12:30 בדיוק	
תיקון	7
יום חמישי כ"ב שבט (1.2) בשעה 12:30 בדיוק (יטבול ביום התענית י"ט טבילות במים קרים לתוך מה שפגם בחמשה שנות אדנות ובשבעה שנות מ"ה ובשבעה מלכים שהם שבע פעמים אדם)	
תיקון חילול שבת	8
יום שני כ"ז שבט (5.2) בשעה 12:30 בדיוק	
תיקון	9
יום שני ג' אדר א' (12.2) בשעה 12:30 בדיוק (יטבול ביום התענית תשע טבילות במים קרים נגד תשע אותיות דשלושה אלפי"ו דקט"א)	
תיקון היסוד והעונות הכללי	10
יום שני י' אדר א' (19.2) בשעה 12:30 בדיוק	

לפרטים נוספים ולמסירת שמות ניתן לפנות למשרדי הישיבה 02-624-9000

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מזועזע בעזרת ה' תכף באותה שעה, והייתה נימרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)